

คณาจารย์อดีตพิภพ

ย.ศ. 1438

“ความเป็นพี่น้องในอิสลาม”

ดร.วิสุทธิ บิลล่าเต๊ะ

ผู้อำนวยการศูนย์ประสานงานสำนักจุฬาราชมนตรี ประจำภาคใต้

ความเป็นพี่น้องในอิสลาม

اللهُ أَكْبَرُ اللهُ أَكْبَرُ اللهُ أَكْبَرُ
 اللهُ أَكْبَرُ اللهُ أَكْبَرُ اللهُ أَكْبَرُ
 اللهُ أَكْبَرُ اللهُ أَكْبَرُ ،

اللهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا ، وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا ، وَسُبْحَانَ اللَّهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا . الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَفَّقَنَا
 لِعِبَادَتِهِ ، وَجَعَلَ هَذَا الْيَوْمَ فَرَحًا لِعِبَادِهِ الْمُتَّقِينَ الَّذِينَ فَازُوا بِصِيَامِ رَمَضَانَ وَقِيَامِهِ ،
 وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ، وَأَشْهَدُ أَنَّ سَيِّدَنَا مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ، اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ
 وَبَارِكْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ ، وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ وَمَنْ تَبِعَهُمْ بِإِحْسَانٍ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ .
 أَمَّا بَعْدُ : فَيَا أَيُّهَا الْمُسْلِمُونَ ، اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ

ขอซูโกรต่ออัลลอฮฺ (ซุบฮานะฮฺ) ที่ทรงให้เรามีชีวิตมาจนได้ประสบกับวันอีดิลฟิฏริ
 ปี ฮ.ศ.1438 นี้ และขอซูโกรต่อพระองค์ที่ทรงให้โอกาสแก่เราทุกคนได้ใช้ช่วงเวลาแห่งรอมฎอน
 อันสูงค่า ทำความดีหลากหลายนานาประการ อันเป็นฐานสำคัญที่จะช่วยให้เราได้รับการอภัยโทษ
 จากอัลลอฮฺไปจนถึงปีหน้า

พี่น้องสังเกตหรือไม่ว่า ทุกอิบาดะฮฺที่อัลลอฮฺทรงกำหนดให้เราปฏิบัตินั้น คือรากฐานสำคัญ
 ที่จะช่วยให้เราดำรงตนบนโลกนี้อย่างมีคุณค่า มีสาระ และมีประโยชน์ ที่สำคัญคือมีความ
 เหมาะสมที่จะได้รับความพอพระทัยจากอัลลอฮฺ เพื่อที่จะได้เป็นชาวสวรรค์เมื่อเราจากโลกนี้ไป
 แล้ว ตัวอย่างเช่น การถือศีลอดของเราในเดือนรอมฎอน เป็นศาสนกิจที่จะช่วยให้เกิดความรัก
 และความผูกพันกันมากขึ้นในหมู่ผู้ศรัทธาทั้งหลาย ผ่านการแบ่งปัน และการงดเว้นที่จะทำร้ายกัน
 และกันทั้งด้วยกาย วาจา และใจ กระทั่งทำให้รอมฎอนเป็นเดือนที่ความดีของทุกคนเพิ่มพูนขึ้น

ขณะที่ความชั่วต่าง ๆ ลดลงอย่างเห็นได้ชัด มีเพียงผู้ที่มีจิตใจบาปหยาบช้าเท่านั้นที่ไม่อาจสัมผัสความดีนั้นได้

พอสิ้นสุตฺรอมฎอน อัลลอฮ์ก็ทรงบัญญัติให้เราจ่ายชะกาตฟีฎรออฮ์ ซึ่งจะช่วยขัดเกลาจิตใจของเรามีให้ตกเป็นทาสความเห็นแก่ตัว แล้วยังเป็นการช่วยเหลือพี่น้องที่ขาดแคลนให้มีกินมีใช้มากขึ้น อันเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันนั่นเอง

ครั้นพอเรามามองการละหมาด เราก็จะพบว่าอัลลอฮ์และรอซูลของพระองค์ ﷺ กระตุ้นและเร่งเร้าให้เราละหมาดร่วมกันเป็นญามาอะฮ์ ละหมาดญะมาอะฮ์นอกจากจะทำให้เราได้ผลมากขึ้นถึง 27 เท่าแล้ว ยังเป็นช่วงเวลาที่เราจะได้พบหน้าพบตากับคนในชุมชน จึงสามารถพูดคุยปรึกษาหารือต่าง ๆ ร่วมกันได้ หากไม่มีละหมาดญามาอะฮ์ เราคงมีสภาพต่างคนต่างอยู่ ตัวใครตัวมัน ไม่มีใครรู้ว่าใครประสบปัญหาอะไร และคงไม่มีการช่วยเหลือกัน ดังที่เราทำกันอยู่เวลานี้

ผลอันสำคัญของอิบาดะฮ์ทุกรูปแบบนอกจากจะตริงเราให้อยู่กับการศรัทธาต่ออัลลอฮ์อย่างมั่นคงแล้ว ยังช่วยให้เราได้สร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้คนบนโลกนี้ด้วย สมดังคำของอัลลอฮ์ที่ทรงตรัสไว้ว่า

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوِيكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (الحجرات :

(10)

**“แท้จริงผู้ศรัทธาล้วนเป็นพี่น้องกัน ดังนั้นจงสร้างความปรองดองในระหว่างพี่น้องของพวกเขา
เจ้า และจงยำเกรงต่ออัลลอฮ์เถิด เพื่อพวกเขาจักได้รับความเมตตา”**

และสมดังคำของท่านนบีหมัมมัด ﷺ ที่ได้กล่าวไว้ว่า

(مَثَلُ الْمُؤْمِنِينَ فِي تَوَادُّهِمْ وَتَرَاحُمِهِمْ وَتَعَاطُفِهِمْ مَثَلُ الْجَسَدِ إِذَا اشْتَكَى مِنْهُ عُضْوٌ تَدَاعَى لَهُ سَائِرُ
الْجَسَدِ بِالسَّهْرِ وَالْحُمَى) متفق عليه

“อุปมาผู้ศรัทธาในแง่ความรัก ความอาทร และความห่วงใยกันและกันนั้น อุปมาดังเรือนร่าง
หนึ่งเดียว เมื่ออวัยวะหนึ่งเจ็บปวด ทั่วร่างก็พลอยไม่หลับและปวดเจ็บไปด้วย”

اللَّهُ أَكْبَرُ! اللَّهُ أَكْبَرُ! اللَّهُ أَكْبَرُ! اللَّهُ أَكْبَرُ! اللَّهُ أَكْبَرُ! اللَّهُ أَكْبَرُ! اللَّهُ أَكْبَرُ! اللَّهُ أَكْبَرُ!

พี่น้องที่รักของอัลลอฮ์

เมื่อเราเข้าใจได้ว่า อิบาตะฮ์ คือรากฐานในการสร้างความเป็นพี่น้องแล้ว ก็ขอให้เข้าใจต่อไปว่า อิสลามไม่อนุญาตให้คนที่อยู่ร่วมกันแยกกันทำอิบาตะฮ์ โดยไม่คิดรวม เพราะเมื่ออิบาตะฮ์ถูกแยกกันทำ ก็เท่ากับความเป็นพี่น้องและความสัมพันธ์ที่ดีจะขาดสะบั้นไปด้วย ในทางตรงกันข้ามไม่ว่าเราจะเห็นต่างกันอย่างไร ชัดแย้งกันมากแค่ไหน หากยังอยู่ในกรอบของความเป็นมุสลิมกันอยู่ เราต้องทำอิบาตะฮ์รวมกันได้ เพราะตราบที่เรายังทำอิบาตะฮ์รวมกัน ความเป็นพี่น้องก็ยังอยู่ แต่เมื่ออิบาตะฮ์รวมกันไม่ได้ ก็แสดงว่าความสัมพันธ์ฉันพี่น้องจะขาดสะบั้นลงไป คนที่ทำอิบาตะฮ์โดยแตกแยกกับพี่น้อง จึงเป็นคนทำอิบาตะฮ์ของเขาไม่ถูกตอบรับ ดังหะดีษของท่านรอซูล ﷺ ที่ว่า

(مَنْ عَمِلَ لِلَّهِ فِي الْجَمَاعَةِ فَأَصَابَ تَقَبَّلَ اللَّهُ مِنْهُ ، وَإِنْ أَخْطَأَ غَفَرَ لَهُ ، وَمَنْ عَمِلَ لِلَّهِ فِي الْفُرْقَةِ ، فَإِنْ أَصَابَ لَمْ يَتَقَبَّلِ اللَّهُ مِنْهُ ، وَإِنْ أَخْطَأَ فَلْيَتَّبِعُوا مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ) رواه ابن بطة في الإبانة رقم

۱۳۰.

“ผู้ใดทำความดีเพื่ออัลลอฮ์ในกรอบญามาอะฮ์แล้วทำถูกต้อง อัลลอฮ์ทรงรับความดีของเขา และแม้ว่าเขาทำผิดพลาด พระองค์ก็ทรงอภัยให้แก่เขา ผู้ใดทำความดีถวายอัลลอฮ์ในฐานะที่แตกแยก แม้ว่าทำถูก แต่อัลลอฮ์ไม่ทรงตอบรับ และแม้ทำผิดก็จงเตรียมที่ในนรกไว้เถิด”

اللَّهُ أَكْبَرُ! اللَّهُ أَكْبَرُ! اللَّهُ أَكْبَرُ! اللَّهُ أَكْبَرُ! اللَّهُ أَكْبَرُ! اللَّهُ أَكْبَرُ! اللَّهُ أَكْبَرُ! اللَّهُ أَكْبَرُ!

พี่น้องที่รักของอัลลอฮ์

มีความจำเป็นที่เราจะต้องเข้าใจว่าอิบาตะฮ์นั้นเป็นสายเชือกจากอัลลอฮ์ให้เราได้ยึดเหนี่ยวร่วมกัน ดังนั้นหากในหมู่ผู้ศรัทธาต่ออัลลอฮ์มีความเข้าใจผิดต่อกัน และมีความขัดแย้งกันซึ่งเป็นเรื่องปกติที่อาจเกิดขึ้นได้ เราจะต้องช่วยกันสร้างความสมานฉันท์ปรองดองแก่คู่ขัดแย้งนั้น ดังคำดำรัสของอัลลอฮ์ที่บัญชาไว้ว่า

وَإِنْ طَافَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَفْتَلَوْا فَاصْلِحُوا بَيْنَهُمَا فَإِنْ بَغَتْ إِحْدَهُمَا عَلَى الْأُخْرَى
فَفْتَلُوا الَّتِي تَبَغَى حَتَّى تَفِجَءَ إِلَى أَمْرِ اللَّهِ فَإِنْ فَاءَتْ فَاصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا
إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٩﴾ (الحجرات : ٩)

“แม้ผู้ศรัทธาสองกลุ่มเกิดรบพุ่งกัน ก็จงหาทางปรองดองทั้งสองฝ่ายเสีย หากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด
ละเมิดสิทธิของอีกฝ่าย ก็จงทำสงครามกับฝ่ายที่ละเมิดจนกว่าพวกเขาจะกลับสู่บัญญัติ
แห่งอัลลอฮ์ หากฝ่ายที่ละเมิดกลับสู่บัญญัติแห่งอัลลอฮ์แล้ว ก็จงสร้างความปรองดองอย่าง
ยุติธรรม และจงมีความเป็นธรรมเถิด แท้จริงอัลลอฮ์นั้นทรงรักผู้มีความเป็นธรรม”

อายะฮ์นี้ชี้ว่า ผู้ศรัทธานั้น จะต้องเคารพต่อสิทธิของบุคคลอื่น การละเมิดสิทธิของบุคคล
อื่นเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง อาจทำลายความสัมพันธ์ฉันพี่น้องได้อย่างย่อยยับ การเห็นแก่
ประโยชน์ส่วนตน อาจทำให้คนเราลืมไปว่า พี่น้องเราซึ่งละหมาดและสุญูดต่ออัลลอฮ์เช่นเดียวกับ
เรา ถือศีลอดเหมือนที่เราถือ ทำหัจญ์เหมือนที่เราทำ เราต้องรักษาน้ำใจของพี่น้องเอาไว้ตามคำสั่ง
ของอัลลอฮ์ แต่การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนทำให้เราประกาศตัดญาติขาดมิตร และไม่คบหา
สมาคมกับพี่น้องได้ บางรายถึงขั้นไม่ละหมาดร่วมกัน จึงเท่ากับทำลายเจตนารมณ์ของอิบาดะฮ์ที่
ต้องการสร้างความเป็นพี่น้อง แต่เป็นการใช้อิบาดะฮ์มาตอบสนองอารมณ์กิเลส ตัณหาของตนเอง
แทน นั้นย่อมมิใช่วิสัยของผู้ศรัทธา แต่เป็นนิสัยของผู้ลุ่มหลงต่อโลกดุนยาจนไม่คำนึงถึงชีวิตใน
อาคิรฮ์มากกว่า

ยิ่งหากการตัดความสัมพันธ์เป็นการเปิดช่องว่างให้ศัตรูเข้ามาทำลายชีวิตและศาสนาของ
มุสลิมด้วยแล้ว การตัดความสัมพันธ์นั้นยิ่งถือเป็นบาปใหญ่มากขึ้น การตัดความสัมพันธ์จะมีขึ้นได้
ก็ด้วยเหตุผลที่อัลกุรอานสะท้อนไว้ในความหมายของคำว่า “بَغَتْ” คือ การละเมิดสิทธิของบุคคล
อื่นโดยไร้ความชอบธรรม ไม่ว่าจะเป็สิทธิในชีวิต หรือทรัพย์สินก็ตาม หรือเป็นไปตามที่บรม
ศาสดามุหัมมัด ﷺ ได้ปฏิบัติไว้ คือ การตัดสัมพันธ์เนื่องจากเป็นบุคคลที่มีความเห็นแก่ตัวอย่าง
มาก จนไม่ยอมช่วยเหลือศาสนาของอัลลอฮ์เลย ยอมให้สังคมเสียหาย หรือถูกศัตรูทำลายได้ ขอให้
ตัวเองได้อยู่กับทรัพย์สินที่ตนรักเท่านั้น

اللَّهُ أَكْبَرُ! اللَّهُ أَكْبَرُ! اللَّهُ أَكْبَرُ وَلِلَّهِ الْحَمْدُ

คนแบบนี้จึงอนุญาตให้คว่ำบาตรตัดสัมพันธ์ได้ แต่นอกเหนือจากนี้เป็นที่ต้องห้ามที่เราจะตัดสัมพันธ์กัน แต่เราจะต้องอยู่ร่วมกันเหมือนที่รอซูล ﷺ สอนเราว่า

(لَا تَحَاسَدُوا، وَلَا تَنَاجَشُوا، وَلَا تَبَاغَضُوا، وَلَا تَدَابَرُوا، وَلَا يَبِعْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ
وَكُونُوا عِبَادَ اللَّهِ إِخْوَانًا) رَوَاهُ مُسْلِمٌ ،

“พวกเจ้าอย่าได้ริษยากันและกัน อย่าได้กระพือความขัดแย้ง อย่าโกรธเกลียดกัน อย่าได้ซื้อขายตัดหน้ากัน แต่จงอยู่ร่วมกันฉันพี่น้อง”

بَارَكَ اللَّهُ لِيْ وَلَكُمْ فِي الْقُرْآنِ الْعَظِيمِ ، وَنَفَعَنِي وَإِيَّاكُمْ بِمَا فِيهِ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ ، وَتَقَبَّلَ مِنِّي وَمِنْكُمْ تِلَاوَتَهُ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ، وَاسْتَغْفِرُ اللَّهُ الْعَظِيمَ لِيْ وَلَكُمْ ، وَلِسَائِرِ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ ، وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ، فَاسْتَغْفِرُوهُ فَيَا فَوْزَ الْمُسْتَغْفِرِينَ وَيَا نَجَاةَ التَّائِبِينَ .